

Dante Alighieri,
Comitato del Twente
Park de Kotten 217
7522 EL Enschede
Tel. 053 4351796

E-mailadres: alidante@solcon.nl

Enschede, mei 2015

Cari soci,

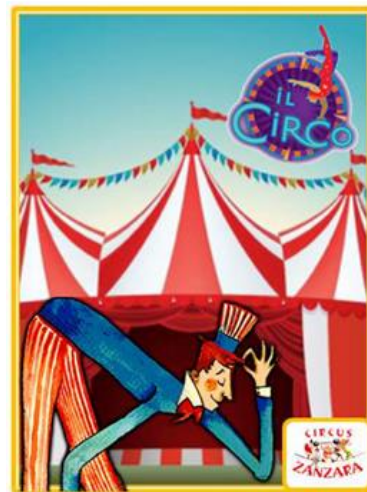
Hierbij de beloofde nieuwsbrief met wat bijeengeraapte informatie over boeken, tentoonstellingen in Nederland en eventuele bijzonderheden in of afkomstig uit Italië. Helaas zie ik nog geen Italiaanse films die in Twente zullen draaien.

Italië Evenement 2015

Op 29, 30 en 31 mei is Italië weer in het land. In Haarzuilens om precies te zijn. Aan de voet van het grootste kasteel van Nederland (De Haar) vindt u deze dagen het mooiste, nieuwste, lekkerste en beste uit Italië. Met meer dan 220 exposanten, artiesten, kunstenaars en koks in het prachtige kasteelpark en er staan unieke hoogtepunten op het programma: Primeur in Nederland: twee originele Venetiaanse gondels voor een romantische vaartocht rond rondom de Haar,

Circus Zanzara met voorstellingen op zondag en op zaterdag is de landelijk Bracco Italiano Club keuring. De Romeinen komen ook! En op zaterdagavond bent u welkom tijdens het Grande Festa! Maar er is nog veel meer, zoals unieke modeshows, presentaties, workshops, proeverijen en het NK Pizzabakken in houtovens...

Tentoonstellingen

1. De tentoonstelling 'Van Canaletto tot Caracci' in het Groninger Museum is nog te zien tot 25 mei. Een bezoek aan deze tentoonstelling is (volgens uw redactrice) zeker de moeite waard!

2. De tentoonstelling ‘Van hun voetstuk – Romeinse beelden opnieuw ontdekt’ in het Museum Het Valkhof te Nijmegen t/m 21 juni 2015.

In deze expositie staan honderden restanten van levensgrote bronzen beelden centraal, gevonden langs de noordgrens van het Romeinse Rijk. De tentoonstelling vloeit voort uit een grootschalig internationaal onderzoek. ‘Van hun voetstuk’ laat onder andere de verborgen en imposante pracht van de bronzen beelden zien en de destructie die later volgde. Daarnaast biedt de expositie een kijkje in het complexe productieproces en in het onderzoek naar de beelden. Eén van de topstukken in de tentoonstelling is een bijna twee meter hoog beeld van keizerin Agrippina dat in Herculaneum is gevonden. Het is vrijwel intact overgeleverd en is daarmee één van de weinige complete grote Romeinse bronzen beelden in de wereld.

Groots internationaal onderzoek met verrassende resultaten: Aanleiding voor deze tentoonstelling is een grootschalig internationaal onderzoeksproject waaraan Museum Het Valkhof deelnam samen met ongeveer negentig andere partners. Met geavanceerde technieken werden meer dan 5.500 bronzen fragmenten onderzocht door een team van specialisten. De uitkomsten waren verrassend: de provincies in het noordelijk deel van het Romeinse Rijk bleken vol gestaan te hebben met honderden grote, schitterend uitgevoerde standbeelden van kostbaar brons, soms zelfs nog met restanten van vergulding. Hoewel er meestal slechts fragmenten van over zijn, geven deze beelden een fascinerende inkijk in een verloren wereld. Om deze imposante rijkdom aan een groot publiek te tonen maakte Museum Het Valkhof in samenwerking met het LVR-LandesMuseum in Bonn en het Limesmuseum in Aalen de tentoonstelling ‘Van hun voetstuk’.

Diverse thema’s: De bijzonder vormgegeven tentoonstelling bevat een aantal verhaallijnen. Er wordt uitgebreid aandacht besteed aan het antieke productieproces en de technieken die Romeinse handwerkslieden hanteerden. Met replica’s en begrijpelijke uitleg toont de tentoonstelling bovendien hoe onderzoek is gedaan naar de beeldresten. In een lab kan de bezoeker ook zelf aan de slag gaan met onderzoek. Daarnaast laat ‘Van hun voetstuk’ de beelden in hun alledaagse context van toen (marktplein, legerkamp, tempel, elitewoning) zien. Door middel van reconstructies en sprekende voorbeelden maakt de bezoeker kennis met enkele veelvoorkomende beeldtypes, van elegante godinnen tot indrukwekkende generaals.

Topstukken: Absoluut topstuk van de tentoonstelling is een bijna twee meter hoog beeld van keizerin Agrippina. Het is één van de weinige complete grote Romeinse bronzen beelden in de wereld en het is uniek dat dit beeld nu in Nederland te zien is. Een ander bijzonder object is de kop van de zogenaamde godin ‘Rosmerta’: een vrouwenhoofd gevonden in een waterput bij een Mercuriusheiligtom vlakbij Mainz. De breuklijnen bij de hals wijzen erop dat deze levensgrote kop van een beeld afgeslagen werd. Een paardenkop uit Augsburg vestigt de aandacht op de vele standbeelden van ruiters en wagenspannen die de steden langs de grens gesierd moeten hebben. Van het ooit complete beeld is slechts een deel van de kop van het dier bewaard gebleven, gevonden aan de oever van een rivier.

3. De fototentoonstelling ‘Stunning Staircases’ in museum ‘Het Grachtenhuis’ (Herengracht 386 in Amsterdam) t/m 21 juni 2015

“Van werkelijkheid naar verbeelding — het buitengewone in het alledaagse”.

Het Grachtenhuis presenteert Stunning Staircases, de nieuwe tentoonstelling van de Italiaanse fotograaf Silvio

Zangarini. In een serie van negen fotografische kunstwerken opent hij de deuren naar de verborgen interieurs van Amsterdam. Door klassieke en moderne fotografische technieken te combineren, verlegt Zangarini de traditionele grenzen van de camera als medium. Het resultaat is een scala aan fascinerende nieuwe perspectieven op de rijke architectonische cultuur van de stad, waarin het trappenhuis centraal staat.

De trappenhuisen van Amsterdam staan niet bepaald bekend om hun grandeur; integendeel. Door de beperkte ruimte in de stad is het merendeel van de trappen in Amsterdam nauw en smal. Zelfs in de meest riante panden aan de belangrijkste grachten hadden de trappenhuisen aanvankelijk slechts een praktische functie. In de Gouden Eeuw ontwikkelden sommige exemplaren zich echter tot ware kunstwerken, zowel in decoratie als in ontwerp. Net als de imposante gevels werden ze krachtige symbolen van macht en aanzien. De voorbeelden die de inspiratie vormden voor deze tentoonstelling zijn zeldzaam in hun pracht en praal; een echte verborgen schat van de Nederlandse interieurkunst.

Op geheel eigen wijze weet Zangarini iets van de essentie van Amsterdam te vangen, door ons een inktijk te geven in de publieke en private ruimtes die schuilgaan achter de beroemde gevels van de stad. Met zijn camera als gids neemt Zangarini ons mee op een ontdekkingsstocht langs de vele architectonische stijlen die Amsterdam de afgelopen vier eeuwen heeft gekend. Van het laatbarokke Witte Huis tot de modernistische ‘Burcht van Berlage’; overal brengt Zangarini de rijkdom van detail en versiering in de trappenhuisen tot leven. Elk van zijn fotografische kunstwerken is daarmee een lust voor het oog.

4. Tentoonstelling ‘Aldo Rossi: *Het venster van de dichter*’ in het Bonnefantenmuseum in Maastricht vanaf 26 juni tot 1 november 2015

Het Bonnefantenmuseum ligt in het architecturaal interessante stadsdeel Céramique. Het gebouw van de Italiaanse architect Aldo Rossi schittert aan de skyline van Maastricht. Markant daaraan is de met zink beklede koepeltoren van het museum, de befaamde cupola. Imponerend is de beroemde *Treppenstraße* (trapstraat) die naar de tentoonstellingsruimten leidt. Rossi beschouwde het museum als een kijkfabriek.

Weinig architecten hebben zó intens de architectuur zelf tot onderwerp gemaakt als Aldo Rossi (1932-1997). Tekenend was zijn tweede natuur, getuige de onophoudelijke stroom tekeningen, vaak zeer poëtisch, kleurrijk en humoristisch en altijd herkenbaar in een voortdurend spel met visuele analogieën. Het Bonnefanten presenteert een reizende tentoonstelling van het grafische oeuvre van architect Aldo Rossi. In samenwerking met internationale partners, zoals de Fondazione Aldo Rossi, het Nationale Instituut voor Grafiek in Rome en de Polytechnische Universiteit van Lausanne.

Boeken.

1. ‘Italië, de schaduwkant van een zonovergoten land.’

Italiëkenner Ine Roos toont u het land zoals u het nog nooit gezien hebt. Italië: het is geen buurland en toch voelt het vaak precies zo aan. Maar hoe goed kennen wij dat land en zijn volk? Italianen zouden passioneel en

gedreven zijn, maar ook luidruchtig, oppervlakkig en chaotisch. We verwijten Italianen dat in hun land de georganiseerde misdaad al generaties lang wonderwel gedijt. Tegelijk slikken we gretig het 'romantische' beeld dat tv-series en de filmindustrie ons van de maffia voorschotelen. Zou onze kennis van Italië en van Italianen, bijna zeventig jaar nadat zij massaal naar onze contreien emigreerden, inmiddels niet wat verder mogen reiken? In 'Italië, de schaduwkant van een zonovergoten land' reist Ine Roox door dat andere Italië en verwerpt zij niet zozeer alle clichés, maar belicht ze van een andere kant of schenkt ze diepgang. Aan de hand vijftien verhalen over onder meer politiek, religie, gastronomie, emigratie en cultuur schetst Ine Roox op meeslepende wijze een genuanceerd en rijkgeschakeerd beeld van een land dat het verdient om beter gekend te worden.

Ine Roox
'Italië, de schaduwkant van een zonovergoten land'
ISBN: 9789085425151
Prijs: € 22,50

2. Het meest kleurrijke en persoonlijke Italiaanse kookboek van dit moment: *Simply Italian*.

Simply Italian is een kookboek met de familierecepten van de Chiappa Sisters, van generatie op generatie doorgegeven. De meeste recepten zijn de gerechten die ze zelf vaak thuis koken, gewoon met verse ingrediënten. Het boek is doordrenkt met de sfeer van Italië, met extra informatie over de Italiaanse *way of life*, speciale ingrediënten en menu's. De stap-voor-stap foto's zorgen voor duidelijke instructies, en maken ook moeilijkere gerechten gemakkelijk te volgen. De vrolijke en levendige zusjes stralen enthousiasme en plezier uit, en dat zie je terug op de foto's en in de heerlijke gerechten. *La dolce vita*, in drievoud!

De Chiappa Sisters

De Chiappa Sisters zijn Jamie Olivers nieuwste ontdekking. De drie zusjes zijn opgegroeid in Wales, in een hechte Italiaanse gemeenschap, waar eten en familie het allerbelangrijkste is. Michela, de oudste zus, runt met haar man The College House, een koffie- en pizzatentje, en is een kersverse moeder. Ze heeft altijd behoefte aan snelle gerechten en is daardoor expert geworden in pastasauzen en risotto's. Emi, de middelste, woont als fulltime nanny in Amerika. Ze is een expert in de meer technische gerechten, zoals gevulde pasta. Ze is dol op experimenteren en verzint vaak moderne twists voor traditionele gerechten. Romina, de jongste heeft een uniek gevoel voor stijl en werkt voor een fashion label in Londen. Ze is de bakker van de familie en geeft altijd een creatief en origineel tintje aan ieder feest.

The Chiappa Sisters
'Simply Italian'
ISBN: 9789000335237
Prijs: € 25,00

3. Aansluitend bij de lezing van afgelopen maart: 'Oriana, een vrouw', geschreven door Cristina De Stefano.

Oriana Fallaci (1929-2006) verwierf internationale bekendheid als tegendraadse journalist, auteur en opiniemaker. Maar waar kwam deze spraakmakende vrouw vandaan, en wat lag ten grondslag aan haar ambitie? Oriana, een vrouw is de eerste geautoriseerde biografie van deze geduchte persoonlijkheid die vanuit een arm socialistisch gezin in Florence haar weg naar de top van het internationale politieke journaal vocht. Al jong ontdekte ze dat het leven een strijd moest zijn, en als veertienjarige sloot ze zich aan bij het verzet waar ze ervaringen opdeed die haar drang naar vrijheid voor altijd zouden bepalen. Haar volwassen jaren waren even turbulent. Vanaf haar eerste baan in de journalistiek tot de vele bestsellers die zij schreef, bleek ze vaak geïnspireerd door pijnlijke waarheden uit haar eigen leven. Haar liefdesleven, bijvoorbeeld, was altijd vol drama en verdriet, en hieruit putte ze inspiratie voor romans, maar ook haar ambitie voor een feministisch en hardwerkend leven. 'Oriana, een vrouw' is het veelbewogen levensverhaal van een sterke, complexe maar bovenal inspirerende vrouw.

Cristina De Stefano
'Oriana, een vrouw'
ISBN: 9789401603362
Prijs: € 25,00

4. Een detective: 'De rib van Adam'

In het boek 'De rib van Adam' geschreven door Antonio Maznini, komt voor commissaris Rocco Schiavone, *vicequestore*, die er geen been in ziet om gestolen goederen te verkopen, als dat niet opvalt. Hij moet ook wel want hij draagt uitsluitend Clarks, en die kunnen niet tegen de sneeuw in Aosta. Als iemand hem niet aanstaat slaat hij er al gauw op los. Of hij laat een dader die hem wel bevalt gewoon lopen. Hij heeft een hekel aan sneeuw en heeft een moeizame verhouding met vrouwen. Maar hij heeft ook goede kanten. Het is maart en het sneeuwt toch nog. Een 35-jarige huisvrouw heeft zich verhangen. Of is ze opgehangen? De werkster vindt mevrouw Baudo hangend aan een kroonluchter. De keuken is overhoop gehaald en een doos met juwelen is verdwenen. Moord? Schiavone wordt erop gezet. En ondanks problemen met opgeschoten jongeren en lamledige agenten en ondanks de sneeuw lost hij de zaak op.

Antonio Maznini
'De rib van Adam'
ISBN: 9789076270838
Prijs: € 18,90

5. Een nieuw boek van Umberto Eco: 'Het nulnummer'.

Met 'Het nulnummer' waagt Eco zich voor het eerst aan een roman die zich afspeelt in de recente geschiedenis. Plaats van handeling is Milaan, 1992, twee jaar voor de eerste verkiezingsoverwinning van Silvio Berlusconi. Een groep journalisten is bezig voor een nieuwe krant een aantal nulnummers te schrijven waarin gebeurtenissen uit het nabije, roerige verleden van Italië worden gepresenteerd als 'nieuws' en van commentaar worden voorzien. In hun zoektocht naar onderwerpen komen ze met de meest onwaarschijnlijke - maar altijd mogelijke - verhalen op de proppen. Een van die verhalen betreft de Italiaanse dictator Benito Mussolini. Is hij aan het einde van de oorlog wel echt vermoord? Of is dat een leugen, en was hij wellicht de dieper liggende oorzaak van alle ellende in het naoorlogse Italië, zoals de moorden op politicus Aldo Moro en onderzoeksrechter Giovanni Falcone, de mysteries rond de vrijmetselaarsloge P2, de smeergeldschandalen, en wat dies meer zij? In alle rust bereidt de redactie de eerste nulnummers voor - totdat er een dode valt. Umberto Eco schetst een indringend, bij vlagen buitengewoon geestig, maar vooral ontluisterend beeld van Italië en de Italiaanse journalistiek.

'Het nulnummer'
Umberto Eco
ISBN: 9789044628357
Prijs: €19,95

6. 'eenverhaal', een stripboek.

Schrijver en tekenaar Gipi (Gianni Pacinotti) won in 2006 de prijs voor de beste graphic novel op het Internationaal Stripfestival Angoulême met 'Aantekeningen voor een oorlogsverhaal'. Ook 'eenverhaal' gaat over oorlog, de Eerste Wereldoorlog, en over gevolgen die jaren later pas aan het licht komen. Een verhaal, of liever: eenverhaal, is het verhaal van een man die zichzelf verliest. Silvano Landi, een succesvol schrijver, verlaten door zijn vrouw, wordt vlak voor zijn vijftigste opgenomen in een psychiatrische kliniek nadat hij in verwarde toestand is aangetroffen op het strand. Hij schijnt de realiteit niet meer te kunnen bevatten en tekent obsessief twee dingen die telkens in zijn visioenen terugkeren: een tankstation en een grote, kale boom. Landi is gefascineerd door de teruggevonden brieven van zijn overgrootvader, die soldaat was tijdens de Eerste Wereldoorlog en vanuit de loopgraven naar huis schreef. Altijd één stap van de dood verwijderd, maar bezielde door een onverwoestbaar verlangen om te leven en ooit terug te keren naar zijn vrouw en hun zoontje. Deze twee verhalen, het heden van Silvano Landi en het verleden van zijn overgrootvader Mauro, raken verstrengeld en worden één verhaal. Het verhaal over de kwetsbaarheid van ieder van ons, heen en weer geslingerd als we worden tussen liefde voor het leven en de aanhoudende angst dat te verliezen.

‘eenverhaal’

Gipi

ISBN: 9789054924456

Prijs: €24,90

Schitterende toeristische spoorlijn door de Val d’Orcia

De Val d’Orcia streek staat niet voor niets op de Werelderfgoedlijst. Het is het machtig mooie Toscaans landschap dat wereldwijd zo tot de verbeelding spreekt. Er is een toeristisch spoorlijntje dat het mogelijk maakt om per stoomtrein deze omgeving te ervaren.

De spoorlijn van Asciano naar Monte Antico werd in 1994 opgeheven omdat er te weinig passagiers over waren om de lijn rendabel te houden. Het spoor in de buurt van Siena loopt langs de Orcia rivier aan de voet van de het Amiata gebergte. De fameuze Brunello wijn komt hier vandaan en het is tevens een nationaal park. Vrijwilligers van de stichting Ferrovie Val d’Orcia zorgen er nu voor dat de lijn weer rijdt voor toeristen. Op de lijn rijden oude stoomlocomotieven met klassieke, zogenaamde ‘centoporte’ wagons. Dat zijn geen wagons met precies 100 deuren maar de naam wil duidelijk maken dat het er veel zijn, net zoveel als er compartimenten zijn.

De ontspannen rit voert dus door het platteland ten zuiden van Siena. Uitstappen kan op verschillende stations om zo de fraaie dorpjes en kastelen langs het traject te bezoeken. Echt ‘slow travel’ dus met alle aandacht voor de lokale cultuur, lekkernij en wijn. Ook zijn er vaak (truffel)markten, musea en festivals langs de route te bezoeken.

De trein rijdt alleen op bepaalde dagen tijdens het toeristenseizoen. U zult naar de website moeten gaan voor de dienstregeling: www.ferrovieturistiche.it

Kunst zoeken in Franco’s grootste doolhof ter wereld.

Franco Maria Ricci werd bekend als uitgever van boeken en magazines in de kunstwereld. De inmiddels 77-jarige Ricci vergaarde in zijn lange carrière een groot fortuin en talloze kunstwerken. 500 stukken stelt hij binnenkort tentoon op zijn eigen landgoed nabij Parma. Onder andere veel meesterwerken uit de grafische kunst. Maar, en nu komt het, u moet er wel naar op zoek! Ricci legde namelijk een doolhof ter grootte van 7 hectare aan gemaakt van bamboe. Waarschijnlijk het grootste ter wereld. Zijn advies aan de bezoekers is de telefoon bij de hand te houden want bewegwijzering is niet het grootste talent van Italianen...

Het bijzondere park wordt in mei dit jaar geopend. www.labirintodifrancomariaricci.it

We wensen u een fijne zomer toe.

Da parte di comitato direttivo con cari saluti,
Gon Koiter (redactie)